

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Fiskeri- og sjømatministeren

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2905-2

27. april 2021

Dokument 8:227 S (2020-2021) med representantforslag om å sikre rekeindustrien råstoff

Det vises til vedlagte Representantforslag 8:227 S (2020-2021) fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes, Karin Andersen og Arne Nævra om å sikre rekeindustrien råstoff.

Problemstillingene rundt råstofftilgangen for rekeindustrien er ikke nye. Det har vært flere møter med rekenæringen og forvaltningen over flere år, og departementet er godt kjent med utfordringene landindustrien opplever når det gjelder tilgang på råstoff. De siste årene er det både vurdert og gjennomført en rekke tiltak for å øke ressursuttaket av reker og sikre at landindustrien får tilgang på råstoff. Blant flere tiltak ble det i 2014 tildelt fire rekestråltillatelser til rekeindustrien i Nord-Norge. Disse er ennå ikke tatt i bruk av dem som har fått dem tildelt.

Det har også vært gjennomført flere andre tilpasninger og justeringer i regelverket for å stimulere til at flere rekestråltillatelser faktisk benyttes, som blant annet:

- Unntak fra det daværende kravet om kondemnering i strukturvoteordningen dersom fartøyet bare skal brukes til rekestråling.
- Unntak fra kravet om driftsgrunnlag ved splitting av rekestråltillatelser.
- Åpning for at pelagiske trålere og ringnotfartøy kan tildeles rekestråltillatelse uten hensyn til gjeldende lasteromsgrense for rekestråltillatelser.
- Tilbakekalling av passive rekestråltillatelser.

Nærings- og fiskeridepartementet sendte høsten 2018 på høring forslag om tiltak knyttet særlig til konsesjonsregelverket for å øke fisket etter reker med trål i Barentshavet. Flere av høringsinstansene pekte på at hovedproblemet i rekefisket er den lave lønnsomheten.

Forslagene i høringsnotatet om å lempe på konsesjonskravet for nye aktører eller gjennomføre tilbakekall av passive rekestråltillatelser ble ikke spesielt godt mottatt av rekeflåten. Fiskeridirektoratet skrev at de ikke ser for seg at noen av forslagene ville gi økt deltakelse i rekestrålfisket i Barentshavet. Videre påpekte de at de minste fartøyene ikke, eller bare i liten grad, bruker sin tillatelse. Høringsbrevet og svarene er tilgjengelig [her](#). Den manglende oppslutningen om tiltakene bidro imidlertid til at vi ikke gikk videre med noen av forslagene.

I det følgende vil jeg kommentere representantenes tre forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå tiltak med mål om å øke innsatsen i høsting av bærekraftige og underutnyttede fiskeriresurser i Norges interesseområder. Rekebestanden i Barentshavet og ved Svalbard er en slik ressurs.*

Slik jeg ser det, så ber representantene om en mer systematisk gjennomgang av problemstillingen forbundet med å øke innsatsen i høstingen av bærekraftige og underutnyttede fiskeriresurser.

Regjeringen er opptatt av å sikre utnyttelse av arter med potensial for mer beskatning, slik som blant annet raudåte og mesopelagiske arter. Utnyttelsen av rekebestanden er ikke hemmet av mangel på kjennskap til bruk av ressursen, men høstingen er mindre enn sitt potensial i hovedsak pga. manglende lønnsomhet.

Jeg har allerede redegjort for at det både er vurdert og gjennomført en rekke tiltak for å øke ressursuttaket av reker og sikre at landindustrien får tilgang på råstoff. Jeg vil fortsette å lytte til og vurdere konkrete innspill om ressursuttaket i Barentshavet og ved Svalbard. I tillegg til reker, er snøkrabbe en slik ressurs som det kan være grunnlag for å se nærmere på.

- 2. Stortinget ber regjeringen sørge for at rekeindustribedrifter som har fått innvilget rett til å eie fartøy med rekestråltillatelse, etter eventuell søknad kan innvilges torsketråltrektigheter tilsvarende 1,5 kvoteenheter torsk/hyse per innvilget rekestråltillatelse. Kvotene reguleres innenfor torsketråltruppen. Dette skal være et supplerende bidrag til at selskapene kan sikres et grunnlag for aktivisering av tildelte rekerettigheter og gjennom det sikre et råstoffgrunnlag for framtidig drift og utvikling av en levende og framtidsrettet rekeindustri i Norge.*
- 3. Stortinget ber regjeringen utforme særlige konsesjonsbetingelser som sikrer at torskekonsesjonene ikke er omsettelige, at hvitfiskråstoff fra trålerne omfattes av foredlingsplikt i Norge og at konsesjonene i første omgang gjøres tidsbegrenset med en løpetid på 15 år, men med rett til forlengelse på gitte vilkår.*

Jeg svarer på forslag 2 og 3 samlet.

Torsketråltruppen har helt siden 1990-tallet gjennomgått en jevnlig strukturering for å tilpasse gruppen til ressursgrunnlaget. En tildeling av nye torsketråltillatelser kan ikke skje

uten at departementet ved en vurdering ut fra lovens formål finner at det totale antallet spesielle tillatelser til en form for fiske eller fangst skal økes, jf. deltakerloven § 16. Det har skjedd en strukturering i torskestrålgruppen, og slike eventuelle nytildelinger vil måtte vurderes opp mot lovens formål når det gjelder deltakerloven § 16. I tillegg må den innsats rederiene i denne fartøygruppen har gjort gjennom strukturering for å nå målsettingen om å redusere kapasiteten i fisket, tas med i vurderingen.

Å tildele torskestråltillatelser slik representantene foreslår vil kunne medføre at andre fartøy eller fartøygrupper får redusert sitt kvotegrunnlag. En må derfor i alle tilfelle være varsom med å gjennomføre slike tiltak.

Jeg er enig med representantene i at det er ønskelig med økning av fangsten i rekefisket, og regjeringen har da også vurdert og gjennomført en rekke tiltak. Samtidig er det ikke nødvendigvis så mye myndighetene kan gjøre med den manglende lønnsomheten, og det finnes ikke noen enkel løsning på problemene. Heldigvis kan vi registrere at rekebestanden i Barentshavet er i god forfatning og at fangsttallene har vist en positiv utvikling.

Departementet har hatt flere møter med rekeindustrien, og vi vil vurdere de innspillene vi har mottatt fra dem.

Avslutningsvis mener jeg at det viktigste nå er å fortsette med å implementere nytt kvotesystem med utgangspunkt i kvotemeldingen og i tråd med Stortingets beslutning. I den forbindelse vil jeg se på kondemneringskravet og avkortingsprosenten i sammenslåingsordningen for rekestrålere, som en naturlig oppfølging av at regjeringen allerede har implementert kvotemeldingens forslag om å oppheve kondemneringskravet og endre avkortingsprosenten i strukturkvoteordningene.

Jeg mener derfor at det viktigste nå er å få på plass et nytt kvotesystem med utgangspunkt i kvotemeldingen som regjeringen har lagt fram, for på den måten å legge til rette for at norske fiskerier blir enda mer framtidsrettede enn de er i dag, til beste for kysten og dens befolkning.

Med hilsen

Odd Emil Ingebrigtsen

